

Etkinlik

A) Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri kutucuklarda verilen kelime ya da kelime gruplarından uygun olanları ile tamamlayalım.

grup	aile	üyeler	toplum	kalabalık
kurum	çekirdek aile	iş bölümü	spor kulübü	aile

- _____ hem bir grup, hem bir kurumdur.
- Gruplardaki _____ zamanla değişebilir.
- _____ toplumun en küçük kurumdur.
- _____ kişilerin bedensel ve sosyal gelişimine yardım eder.
- Aynı amaç için birden fazla kişiden oluşan insan topluluklarına _____ denir.
- Belirli yasalar çerçevesinde kuralları belirlenen, görev ve sorumlulukları olan uzun süreli gruplara _____ denir.
- Grup içinde, işlerin daha kolay yürütülebilmesi için _____ yapılmalıdır.
- Tesadüfen bir amaçları olmadan bir araya gelen kişilerden oluşan topluluğa _____ denir.
- _____ anne, baba ve çocuklardan oluşur.

B) Aşağıda verilenlerin grup, kalabalık ya da kuruma ait cümleler olduklarını yanlarında verilen kutuların içine isimlerini yazarak örnekteki gibi belirtelim.

1. Durakta otobüs bekleyenler	____	8. Tarlada çalışan insanlar	____
2. Kütüphane	____	9. Satranç kulübü öğrencileri	____
3. Statta futbol maçı izleyenler	____	10. Sağlık Ocağı	____
4. Gösteriye çıkan halk oyunları ekibi	____	11. Sokakta yürüyen insanlar	____
5. Türk Hava Kuvvetleri	____	12. Tiyatro izleyen seyirciler	____
6. Bankada sıra bekleyen kişiler	____	13. Maliye Bakanlığı	____
7. Sokakta yürüyen insanlar	____	14. Proje arkadaşları	____

5. sınıf öğrencisi olan Cemresu gün içerisinde farklı gruplarda yer almaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi Cemresu'nun bulunabileceği gruplardan biri değildir?

- A) Aile B) Sınıf
C) Satranç kulübü D) Hastane

-

Abdullah

Kızılay Meydanında arkadaşımı bekliyorum.

Hatice

Arkadaşlarımla birlikte sinema filmi seyrediyorum.

Göktuğ

Annemle birlikte mutfakta yemek yapıyoruz.

Ali

Sınıfımızda sosyal bilgiler dersinde haklarımızı öğreniyorum ünitesini işliyoruz.

Yukarıda buldukları yerleri bildiren öğrencilerden hangisi kalabalık içindedir?

- A) Abdullah B) Göktuğ
C) Hatice D) Ali

-

1

2

3

4

Yukarıdaki görsellerden hangisi kurumdur?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

- Aşağıdakilerden hangisi grubun özelliklerinden biri değildir?

- A) Aralarında çıkar ilişkisi vardır.
B) Aralarında iş birliği, dayanışma vardır.
C) Ortak bir amaçları vardır.
D) İsteyerek bir araya gelmişlerdir.

- I. Halkoyunları ekibinde oynarken
II. Bilgisayarda oyun oynarken
III. Ödev yaparken
IV. Resim yaparken

Bir öğrenci yukarıdaki davranışlardan hangilerini yaparken grup üyesi olur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III
C) II ve III D) III ve IV

-

- Ortak bir amaçları olmalı
- İstekli ve planlı olunmalı
- İş birliği yapılmalı

Panoda verilen özellikler aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Kalabalık B) Rol
C) Grup D) Birey

- Devlet
- Okul
- Aile

Yukarıda verilen kurumları büyükten küçüğe doğru sıraladığımızda doğru seçenek aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) 3 - 1 - 2 B) 2 - 1 - 3
C) 3 - 2 - 1 D) 1 - 2 - 3

Aşağıdaki tabloda verilenlerden hangilerinin hak ya da sorumluluk olduğunu ilgili yerlere örnek-
teki gibi "✓" işareti koyarak belirtelim.

	Hak	Sorumluluk
1. Tenefüse çıkmak		
2. Huzurlu bir ortamda büyüme		
3. Okul araç ve gereçlerini korumak		
4. İyi beslenmek		
5. Trafik kurallarına uymak		
6. Metro kullanımından yararlanmak		
7. Odamızı temiz tutmak		
8. Okuldaki kulüplerden yararlanmak		
9. Okul kütüphanesinden yararlanmak		
10. Kardeşimize yardım etmek		
11. Doktora gitmek		
12. Evdeki kurallara uymak		
13. Aile içinde iş bölümüne uymak		
14. Kanunlara uymak		
15. Yaşlılara yardım etmek		
16. Ortak yaşam alanlarını korumak		
17. Aile üyelerine yardım etmek		
18. Aile bütçesine uygun davranmak		
19. Ödevlerimizi yapmak		
20. Sınıf disiplinini bozmamak		

Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazalım.

- Sınıf başkanlığı bir roldür.
- Yaşadığımız çevreyi temiz tutmak bizim sorumluluğumuzdur.
- Grup içindeki rolümüz kişiliğimizin bir göstergesidir.
- Rollerimiz gereği bazı sorumluluklarımızı yerine getirmemiz gerekir.
- 20 yaşına kadar her birey çocuktur.
- Üye olduğumuz gruplar, rollerimizi de belirler.
- İlk katıldığımız toplumsal grup, okuldur.
- Bir kimse aynı anda birkaç grupta yer alamaz.
- Bireyler, aynı anda farklı rollere sahip olabilirler.
- Her çocuğun sağlıklı yaşama hakkı vardır.
- Türkiye; Çocuk Hakları Sözleşmesini 2001 yılında imzalamıştır.
- Mutlu bir ailede çocukların sorumlulukları yoktur.
- Grup üyeleri bireysel çıkarlarını ön planda tutmazlar.
- Her grubun kendine özgü kuralları vardır.
- Aile toplumun temel kurumudur.
- İçinde bulunduğumuz gruplar değiştiğinde rollerimiz de değişir.
- Okul kulüplerine her öğrenci üye olmak zorundadır.

1. Oyun oynamak
2. Sağlıklı yaşamak
3. Eğitim almak
4. Ailenin geçimi için çalışmak

Yukarıdaki maddelerden hangisi çocuk haklarından biri değildir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

2. Çocuk haklarının korunması için faaliyet gösteren uluslararası kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) UNICEF B) UNESCO
C) WHO D) IMF

3. **Eğitim Hakkı** Kemal, sosyal güvencesi olmadığı için tedavi olmamaktadır.

Beslenme Hakkı Ülkemizde bazı kız çocukları okula gönderilmemektedir.

Seyahat Hakkı Gelişmekte olan ülkelerde çocuklar gelişimleri için gerekli olan gıdaları alamamaktadırlar.

Sağlık Hakkı

Yukarıda verilenler arasında bir eşleştirme yapıldığında hangi hakla ilgili olumsuz bir duruma yer verilmediği söylenebilir?

- A) Eğitim Hakkı B) Beslenme Hakkı
C) Seyahat Hakkı D) Sağlık Hakkı

4. "Her insanın en temel hakkıdır." Yukarıda belirtilen hakkımız aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konut dokunulmazlığı
B) Yaşama
C) Eğitim
D) Seçme ve seçilme

5. Aşağıdakilerden hangisi 5. sınıfa giden Belgin'in sorumluluklarından biri değildir?

- A) Ödevlerini zamanında yapmak
B) Odasını düzenli tutmak
C) Annesine yardım etmek
D) Okul kıyafetlerini ütölemek

6. Merhaba adım Esra! Ben de herkes gibi okula gitmek istiyorum. Bu benim doğal hakkım.

Esra'nın bahsettiği hak aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yasama hakkı
B) Sağlık hakkı
C) Eğitim hakkı
D) Seçme ve seçilme hakkı

1. Aşağıda verilen rol-sorumluluk eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) **Hakim** → **Adaleti sağlamak**
B) **Doktor** → **İnsanların sağlık sorunlarıyla ilgilenmek**
C) **Vali** → **İli yönetmek**
D) **Kaymakam** → **Kasabayı yönetmek**

2. Aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bireyler, gruplar ve kurumlar toplumu oluşturan en önemli unsurlardır.
B) İnsanların üyesi oldukları grup ya da kurumlarda belirli rolleri vardır.
C) Aile, üyesi olduğumuz en küçük grup ve kurumdur.
D) Bireyler, aynı anda değişik rollere sahip olamazlar.

3. 1. Hiçbir çocuk ailesinden zorla koparılamaz.
2. Her çocuk çalışıp para kazanma hakkına sahiptir.
3. Her çocuk eğitim görme hakkına sahiptir.

Yukarıda çocuk hakları ile ilgili verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız 1 B) Yalnız 2
C) 1 ve 2 D) 1 ve 3

4. Bir topluluğun grup olarak adlandırılabilmesi için aşağıda verilen özelliklerden hangisine sahip olması gerekir?

- A) Sadece çocuklardan oluşması
B) Bireylerin çıkarlarını gözetmesi
C) Ortak bir amacının olması
D) Herkesin aynı dili konuşması

5. Aşağıdakilerden hangisi bir kurum değildir?

- A) Postane B) Aile
C) Sinema salonu D) Okul

6. Aşağıdaki öğrencilerden hangisinin verdiği bilgi yanlıştır?

- A) Grup üyeleri rollerine uygun davranmalıdır.
B) Bireyler aynı anda farklı rollere sahip olabilirler.
C) Grup içindeki rollerin, gruptaki hak ve sorumluluklarla ilgisi vardır.
D) Bir grup içinde farklı rollerin hiç bir önemi yoktur.

7. Aşağıdakilerden hangisi hem hakkımız hem de sorumluluğumuzdur?

- A) Vergi vermek
B) Oy kullanmak
C) Askeri okula girmek
D) Oyun oynamak

8. Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Aile - rol
B) Postane - kurum
C) Öğrenci - rol
D) Okul - kurum

9. "Haydi kızlar okula" kampanyasının desteklenmesi hangi çocuk hakkının ihlaline tepki olarak başlatılan bir sosyal sorumluluk projesidir?

- A) Zihinsel, bedensel ve duygusal gelişim hakkının
B) Eğitim görme hakkının
C) Sağlıklı bir yaşama hakkının
D) Huzurlu bir ailede yaşama hakkının

10. Aşağıdakilerden hangisi sağlık hizmeti veren kurumlardan biri değildir?

- A) Hastane
B) Poliklinik
C) Dispanser
D) Karakol

11. Ayşe, 5. sınıfa giden bir öğrencidir buna göre aşağıdakilerden hangisi Ayşe'nin rollerinden biri olamaz?

- A) Öğrenci
B) Müşteri
C) Memur
D) Sınıf başkanı

12. Yusuf 5. sınıfta okumakta olan bir öğrencidir. Hastalandığı için okula birkaç gün gidememiştir. Ailesi onu sağlık güvencisi olmadığı için doktora götürmemiş ve bu yüzden çok üzülmüştür.

Bu bilgilere bakılarak, Yusuf'un hangi hakkından yararlanamadığı söylenebilir?

- A) Eğitim hakkından
B) Barınma hakkından
C) Çalışma hakkından
D) Sağlık hakkından

13. Evdeki rolü çocuk olan İdil'in sorumlulukları arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) Odasını düzenli tutmak
B) Ödev yapmak
C) Ders çalışmak
D) Yemek yapmak

14. Aşağıda verilenlerden hangisi, bir grubun oluşumunda duyulan ihtiyaçlar arasında yer almaz?

- A) Belli bir amaç etrafında toplamak
B) İş birliği ile daha iyi işler yapmak
C) Dayanışma içerisinde bulunmak
D) Zor işleri başkalarına paylaştırmak

15.

Aşağıdakilerden hangisi fotoğrafta verilen kurumun kazandırdığı rollerden biri değildir?

- A) Öğretmen
B) Müdür
C) Doktor
D) Öğrenci

16. Öğrenci olarak bazı haklarımız vardır. Bunlardan biri de okul kütüphanesindeki kitaplardan yararlanmaktır.

5. sınıf öğrencisi Ayşe aşağıdaki davranışlarından hangisini yaparsa bu hakkını bir daha kullanamaz?

- A) Aldığı kitapları zamanında teslim ederse
B) Kitapların özetlerini çıkarırsa
C) Aldığı kitapları arkadaşlarına hediye ederse
D) Okuduğu kitapları başkalarına tavsiye ederse

17. Oyun oynamamız için gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, aşağıdaki kavramlardan hangisinin içinde yer alır?

- A) İsteklerimiz
B) Hedeflerimiz
C) Rollerimiz
D) Haklarımız

18. Aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

Rol	Kurum
A) Öğrenci	Okul
B) Doktor	Hastane
C) Çocuk	Aile
D) Hâkim	Sağlık ocağı

19. İlk katıldığımız toplumsal grup aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aile
B) Okul
C) Tiyatro Kulübü
D) Basketbol Takımı

20. yaşına kadar her birey çocuktur.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) 16
B) 17
C) 18
D) 19